

Opera av Leoš Janáček

FALLET MAKROPULOS

Lättläst beskrivning av handlingen

VIKTIGA PERSONER I FÖRESTÄLLNINGEN

- **Elina Makropulos/Emilia Marty**, huvudperson
 - **Baron Jaroslav Prus**, hör till familjen Prus
 - **Janek**, baronens son och Kristas fästman
 - **Albert Gregor**, hör till familjen Gregor
 - **Krista**, en ung kvinna och Janeks fästmö
 - **Hauk-Šendorf**, en man som Elina har haft ett förhållande med i Andalusien
-

PLATS

Föreställningen utspelar sig i Prag på 1920-talet.

ORDLISTA

alkemist: ett slags vetenskapsman

förföra: göra så att någon blir kär eller förälskad i dig

kyrkböckerna: I de böckerna skrev kyrkan in viktiga saker om personer. Det var till exempel när någon föddes och när någon dog. Man skrev också var personerna bodde.

förhör: det är när man frågar ut någon om något

DET HÄR HAR HÄNT NÄR FÖRSTA AKTEN BÖRJAR

Elina Makropulos föds på Kreta på 1500-talet. När hon är ungefär femton år flyttar hon med sin pappa till Prag. Han är läkare och **alkemist** och har fått arbete hos kejsaren Rudolf II. Kejsaren ger honom order att göra en magisk dryck – en dryck som man blir odödlig av.

Först testar pappan drycken på Elina, men hon blir svårt sjuk. Då kastar kejsaren pappan i fängelse. Men vad ingen vet är att Elina blir frisk och att den magiska drycken fungerar! Hon tar med sig receptet på drycken och flyr från Prag. Sedan lever hon i 300 år och flyttar mellan olika länder.

Elina blir en populär opera-sångerska och uppträder över hela världen. Hon använder olika namn, men heter alltid något på E i förnamn och något på M i efternamn.

På 1800-talet träffar hon Josef Ferdinand Prus i Wien. De får en son, och han får hennes efternamn. Eftersom hon kallar sig Ellian MacGregor då, så döps sonen till Ferdinand Gregor.

Nästan femtio år senare blir Elina tillsammans med Hauk-Šendorf i Andalusien. Han är en ung man som arbetar på ambassaden. De blir väldigt kära, men skiljs åt.

Men nu börjar den magiska drycken sluta att fungera, och receptet har kommit bort. Elina åker tillbaka till Prag för att hitta receptet. Nu är det år 1922, och hon kallar sig för Emilia Marty.

AKT 1: PÅ ADVOKATENS KONTOR I PRAG

Familjerna Gregor och Prus bråkar om en gård och en massa pengar. Det har de gjort i snart hundra år. Hittills har familjen Prus haft gården, men familjen Gregor håller inte med om att det är deras. De har därför tagit hjälp av en advokat.

Det verkar som att familjen Gregor kommer att förlora. Men plötsligt dyker Emilia Marty upp på kontoret. Hon berättar om ett testamente som de inte känner till, och det kan förändra allt. Hon säger att testamentet finns hemma hos baronen Prus.

Advokaten hittar testamentet i baronens hus. Baronerna hittar också något, ett stängt kuvert med grekisk text på. Det blir Emilia Marty mycket intresserad av. Hon vet att det innehåller receptet till den magiska drycken.

AKT 2: PÅ TEATERN EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

På teatern väntar flera personer på Emilia Marty. Krista väntar tillsammans med sin fästman Janek. Krista studerar för att bli sångerska. Hon beundrar Emilia Marty, som är en världsberömd sångerska.

Efter föreställningen kommer Emilia ut. De berömmar henne allihop, men Emilia är bara intresserad av en gammal man. Det är Hauk-Šendorf. Han tycker att Emilia liknar den kvinna som han var tillsammans med för femtio år sedan i Andalusien.

Emilia skriver sin autograf på ett fotografi och ger till Krista. Sedan berättar Emilia om att få bli lämnad ensam. Men baronen Prus stannar kvar och **förhör** henne. Han har fått reda på något om Josef Ferdinand Prus, som levde på 1800-talet. Han ska ha haft en älskarinna. Hon hette Ellian MacGregor, och de fick en son tillsammans. Men enligt **kyrkböckerna** skulle hon ha varit Elina Makropulos, född på Kreta.

Emilia bryr sig inte om vad han säger, utan vill bara ha kuvertet med den grekiska texten på. Hon vill byta kuvertet mot en kärleksnatt. Baron Prus vill inte ge henne kuvertet, och går. Då kommer i stället hans son Janek. Emilia försöker **förföra** honom, för att få honom att stjäla kuvertet. Men de avbryts av baron Prus som har kommit tillbaka. Han kör bort sin son och lovar att ge kuvertet till Emilia samma natt.

AKT 3: I ETT HOTELLRUM

Emilia och baron Prus har haft en kärleksnatt. Han känner sig äcklad och skäms över sig själv. Han tycker att det var som att hålla i en död, när han höll i henne. Plötsligt kommer ett bud och berättar att hans son Janek har skjutit sig. Prus blir mycket ledsen, men Emilia bryr sig inte

utan kammar håret. Hon har ju fått kuvertet nu, med receptet till den magiska drycken.

Den gamle mannen Hauk-Šendorf kommer tillbaka och säger att Emilia kan fly med honom till Andalusien. Men flykten avbryts av att advokaten och några andra kommer in. Advokaten tvingar Emilia att se Krista i ögonen. Han vill att Emilia ska skämmas. Det är nämligen hennes fel att Kristas fästman Janek har skjutit sig. Advokaten anklagar också Emilia för att ha lurat dem, eftersom den namnteckning hon skrivit åt Krista är likadan som namnteckningen i testamentet som de hittade. Testamentet skulle ju vara över hundra år gammalt! Emilia tvingas nu att avslöja hemligheten med den magiska drycken. Hon berättar om hela sitt långa liv för dem.

Lättläst sammanfattning av Språkkonsulterna.

